

2024-mi ilinniartunut inissat

Ilinniartut

- 2024-mi ukiumut ilinniartut 683-iusimapput. 2023-mut sanilliullugu 2 pct.-inik appariarsimalluni. 2014-imut sanilliullugu 267-inik appariarsimalluni.
- Ilinniartut 28 pct.-ii *sanaartornermik* suliaqarfinni ilinniartut amerlanerpaajupput, *niuertunik pilersuineramik atugassanillu nioqquteqarnermik* (21 pct.) aamma *pisortat allaffissornerannik* (20 pct.) suliaqarfinni ilinniartut amerlanerpaat tullerigaat.
- *Niuertunik pilersuineramik atugassanillu nioqquteqarnermik* aamma *atortussiornermik* sulisut ilinniarsimasut tunngavigalugit suliaqarfimmi ilinniartut amerlanerpaajupput, tassa sulisut ilinniarsimasut 100-ugaangata 27-nik aamma 26-nik ilinniartoqartaramik.
- Ilinniartut ukioqqortunerulersimapput. 2014-mi ilinniartut 25-t ataallugit ukiullit 54 pct.-iusimapput. 2024-mi 40 pct.-iinnanngorsimallutik.

Nassuiaat

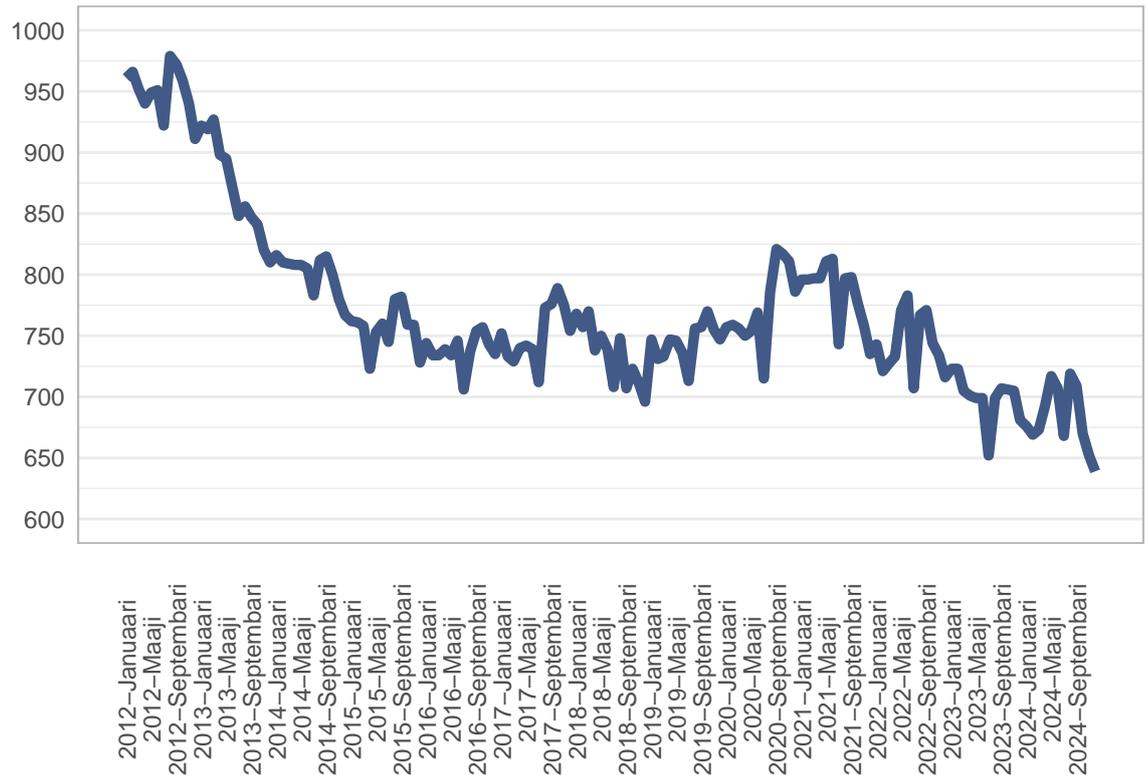
Kisitsisitigut paasissutissani ilinniartunut inissanut tunngasut taamaallaat inuussutissarsiornermik ilinniartut pineqarput, ilinniartunut tapisisartut kisimik pineqarlutik. Ilinniagaqarnermuisartut ilanngunneqanngillat. Tassunga tunngasunik paasisaqarnerorusukkuut immikkoortumut periaatsimut tunngasoq atuarsinnaavat.

Saqqummersitami taaguut “ilinniartut ukiumut” atornerqarpoq. Ilinniartoq ukiumut tassaavoq ilinniartoq qaammatini 12-ini. Ilinniartoq ataaseq qaammatini 12-ini ilinniartuusinnaavoq imaluunniit qaammatini arfinilinni ilinniartut marluk.

2024-mi ukiumut ilinniartut

2024-mi ukiumut ilinniartut amerlassusaat 683-iupput. 2023-mut sanilliullugu 2 pct.-inik appariarsimalluni. Ilinniartut ukiumut amerlassusaat 2014-imut sanilliullugit 267-inik appariarsimavoq. 2015-ip tungaanut ilinniartut ikilinerpaasimapput. Upernaakkut ukiakkullu ilinniartut amerlanerpaajupput.

Titartagaq 1. Ilinniartut qaammatikkaarlugit amerlassusaat, 2012-2024

Najoqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik - kisitsisit kisitsisaataasivimmi takuneqarsinnaapput (<https://bank.stat.gl/UDNLBR>).

Suliasaqarfiit ilinniartoqarnerat

Sanaartornermik suliaqartut 2024-mi ilinniartut 28 pct.-iinik ilinniartuuteqarput, niuertunik pilersuineramik atugassanillu nioqquteqarnermik aamma pisortat allaffissornerannik suliffimmik misiliisunik ilinniartuutilit tulliullutik. Suliaqarfiit taakku ilinniartut 69 pct.-iinik ilinniartoqarput. Niuertunik pilersuineramik atugassanillu nioqquteqarnermik suliffeqarfiit ilinniartui ikilinerpaasimapput, 2014-imiit 2024-mut 118-inik ikilisimallutik. Ukiumut ilinniartut 2014-imiit 2024-mut suliffeqarfinni ukunani amerlatsinnerpaajusimapput; allaffissornikkut kiffartuussinermik aamma assartuineramik assartugassalerinermillu ilinniartut 8,25-nik aamma 4,91-inik amerlisimapput.

Ilinniartut amerlassusaat katillugit ikilimagaluartut suliaqarfinni allaffissornikkut kiffartuussinermik aamma assartuineramik assartugassalerinermillu sammisallit ilinniartui amerlatsissimapput.

Tabeli 1: Ukiumut ilinniartut suliaqarfinnut immikkoortillugit, 2014, 2019 aamma 2024

	2014		2019		2024	
	Amerlassusaat	Pct.-inngorlugu	Amerlassusaat	Pct.-inngorlugu	Amerlassusaat	Pct.-inngorlugu
Aalisarnej, aalisakkanik tunisassiornej niuernerlu	15	2	33	4	19	3
Aaitsassarsiornej	6	1	3	0	2	0
Atortussiornej	15	2	16	2	13	2
Innaallagamik imermillu pilersuineq	20	3	22	3	18	3
Sanaartornej	202	25	209	28	189	28
Niuertunik pilersuineq atugassanillu nioqquteqarnej	191	24	154	21	146	21
Assartuineq assartugassalerinerlu	82	10	84	11	87	13
Akunnittarfii neriniartarfii	28	4	15	2	19	3
Paasissutissalerineq attaveqaatilerinerlu	44	6	19	3	14	2
Aningaaseriviit, aninaasaliisarfiit sillimmasiisarfiillu	4	1	4	1	4	1
Inissianik attartortitsinerit sullissinerillu allat	3	0	3	0	6	1
Naminersortunit, ilisimatusarnikkut teknikkikkullu suliaqartunit kiffartuussinerit	3	0	4	0	2	0
Allaffissornikkut kiffartuussinerit	3	0	11	1	11	2
Pisortat allaffissornerat	159	20	157	21	137	20
Kiffartuussinerit allat	25	3	12	2	16	2
Paasissutissaqanngitsut	0	0	1	0	0	0
Katillugit	801	100	745	100	683	100

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisit kisitsisaataasivimmi takuneqarsinnaapput (<https://bank.stat.gl/UDNLBR>).

Ilinniartuuteqarsinnaaneq -- nassuiaat

Suliffeqarfik ilinniarfiusinnaasutut akuerineqassappat, suliffeqarfik ilinniarsimasunik ilinniartumut ilinniartiissisinnaasunik sulisoqarnissaa piumasaqaataavoq. Suliaqarfiit soorliit amerlanernik ilinniartuuteqartarnerat naapertuuttumik takutinniarlugu ilinniartut amerlassusaat sulisut ilinniarsimasut amerlassusaannut naleqqiunneqarput.

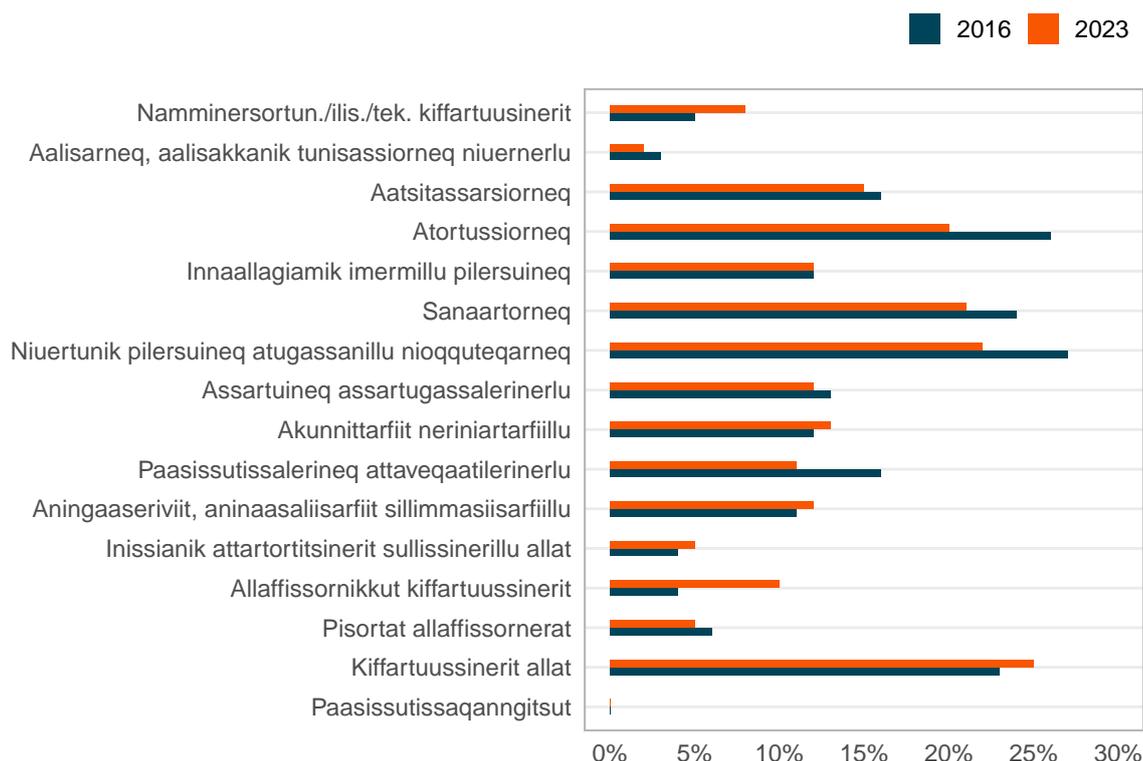
Ilinniartut amerlassusaat sulisunut ilinniarsimasunut 100-nut agguarlugit ilinniartuuteqarsinnaanerup annertussusaa naatsorsorneqarpoq.

Ilinniartuuteqarsinnaanerup annertussusaani ilinniakkat assigiinngitsut tunngavigineqanngillat, suliaqarfinnili suliffillit najoqqutaralugit naatsorsorneqarpoq. Suliffeqarnermi pissutsinut kisitsisinik nutaanik suli saqqummisoqanngimmat ilinniartuuteqarsinnaanerup annertussusaa 2023-mi paasissutissat atorlugit kisinneqarpoq.

Sulisumut ilinniarsimasumut ataatsimut ilinniartut amerlanerpaat Agguaqatigiissillugu ilinniartuuteqarsinnaanerup annertussusaa 2016-imi 13-imiit 2023-mi 12-inut apparisimavoq. Suliffeqarfinnili sulisumut ilinniarsimasumut ataatsimut ilinniartut amerlanerulersimapput. 2016-imiilli ukiumut ilinniartut amerlanerulernerat suliffeqarfinni sulisut ilinniarsimasut amerlanerulernerannik peqquteqarpoq.

Suliaqarfiit *niuertunik pilersuineramik atugassanillu nioqquteqarnermik* aamma *atortussiornermik* suliallit 2023-mi ilinniartuuteqarsinnaanerup annertunerpaavoq. Taakkunani sulisut ilinniarsimasut 100-ugaangata ukiumut ilinniartut 27-nik aamma 26-nik amerlassuseqartarsimapput.

Titartagaq 2. Suliaqarfiit akornanni ilinniartut amerlassusaat, 2016 aamma 2023

Nassuiaat: Ilinniartut amerlassusaat, sulisut ilinniarsimasut 100-inut ilinniartut amerlassusaat.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik - nammineq naatsorsukkat (<https://bank.stat.gl/UDNLBR> aamma <https://bank.stat.gl/ARNBFB8>).

Ilinniartut ukioqqortusiartorput

2024-mi ilinniartut amerlanersaat, tassa 57 pct.-ii 20-niit 29-nut ukioqarput. 12 pct.-ii 20-t ataallugit ukioqarsimapput. 2014-imili ilinniartut ukioqqortusiartorput. 2014-imi ilinniartut 54 pct.-ii 25-t ataallugit ukioqartut 2024-mi ilinniartut 40 pct.-imut apparsimapput. Ilinniartut 25-nit 39-nut ukiullit amerlinerusimapput. Piffissami pineqartumi innuttaasut akornanni inuusuttuaqqat ikilipput, ilinniartulli ikilinerisut ikilitiginngillat.

Tabeli 2. Ilinniartut ukiuinut immikkoortillugit, 2014-2024

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<20	8	7	9	9	9	8	9	10	12	12	12
20-24	46	40	37	35	33	32	32	30	28	29	28
25-29	27	30	29	30	31	31	32	29	27	27	29
30-34	11	13	15	14	13	14	14	17	20	19	18
35-39	5	6	7	7	8	9	9	8	8	9	8
40<	4	4	4	4	5	4	5	6	5	4	5

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – nammineq naatsorsukkat (<https://bank.stat.gl/UDNLBR>)

Periaaseq

Siunertaq

Inuussutissarsiummik ilinniarsiit amerlanersaat ilinniarnermi suliffimmik misiliffissamik nassaarsimasunit taamaallaat aallartiffigineqarsinnaapput . Suliffinni ilinniartunut inissat taamaasillutik inuussutissarsiornermi ilinniakkani ilinniartut amerlassusiisa ineriartornerannut sunniuteqartarput. Inuussutissarsiornermi ilinniakkat saniatigut annertunerusumik paasissutissiiniarluni ilinniartunut inissat kisitsisitigut paasissutissaat suliarineqarput. Tassanittaaq takutinneqarpoq suliaqarfinni ilinniartut annertussussat taakkunanilu ineriartorneq.

Paasissutissat tunngavigineqartut

Ilinniagaqarnersiuteqartitsivimmit ilinniartunut tapit tunngavigalugit kisitsisitigut paasissutissat suliarineqarput. Ilinniartumut ataatsimut qaammammumut ataasiarluni suliffeqarfiit tapisarput. Aningaasaqarnermut inatsimmut ilanngunneqartarput ilinniartunut tapisiat qanoq annertugissanersut (takuuk konto pingaarneq 40.02.06, Ilinniarnermi tapiissutit meeqqanullu tapit) ilinniarsiit suuneri ukiullu ilinniarsiut apequtaallutik tapit assigiinneq ajorput.

Ilinniartut sungiusarlutik suliffissarsinnaanngikkunik ilinniarsimmiiutigalutik INULI-mi KTI-milu sungiusarsinnaapput. Ilinniartut ilinniarsimmiiutigalutik sungiusartut kisitsisitigut paasissutissani uani ilaangillat.

Periaaseq

Ilinniartunut tapisiat tunngavigalugit ilinniartunut inissat qaammatikkaarlugit naatsorsorneqartarput. Ukiup ingerlanerani kukkusumik ilinniartunut tapisit aamma ilinniartunut tapisinngitsoortut ukiup tulliani marsimi iluarsineqartarput.

1. januaari 2018 aallarnerfigalugu Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit Det Centrale Virksomhedsregisterimi (CVR) -miit nalunaarsorneqalerput. Branchelersueriaaseq nutartigaaq DB07 atorlugu suliffeqarfiit sunik suliaqarneri tassani allaqqapput. Siornatigut branchelersueriaasitoqaaq GB2000-mik taaneqartartoq atorlugu Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiummik Ingerlataqartunik Nalunaarsuiffik (IIN) atorlugu suliffeqarfiit sunik suliaqarnerinut immikkoortiterneqarput,. Saqqummersitami uani branchinut tunngassuteqartut kingumoortumik iluarsanneqarput. Ilinniarnermut sungiusarluni sulineq ilinniarsimmumut atassuserniarlugu ilinniartunut tapisiat pillugit paasissutissat ilinniagaqarnersiuteqartitsivimmit paasissutissanut taputartuullugit suliarineqarput.

Naatsorsuineq

Ilinniartut pillugit naatsorsuutit qaammatikkaarlugit, suliarineqarput suliffeqarfiit suliaqarfiinut, ilniarsinnut (ISCED Fields of Education 2013) aamma distriktinut (kommuniusimasunut) immikkoortillugit. Tabelit tamarmik suaassutsinik aamma ukioqqortussutsinik immikkoortitsiviusinnaapput.

Ajoqutit aamma ilanngutinngitsuukkat

Kisitsisitigut paasissutissani ilinniartut suliffeqarfii ilinniartumut tapisartut taamaallaat ilanngunneqarput. Inuussutissarsiummik ilinniartut ilinniarnermi suliffigisaat kisimik ilinniartunut tapisarput. Taamaattumik ilinniartut uku kisitsisitigut paasissutissanut ilaangillat:

- Ilinniartut inersimasut

- Ilinniartut ilinniagaqarnermusisartut, ass. inulerinermik suliaqartut, ulluunerani neqeroorutini ikiortit aamma peqqissaannermik ikiortit
- Ilinniartut ilinniarfimmi suliffimmik misiliisut
- Ilinniaqqittut suliffimmik misiliisut, ass. Akademimik ilinniagallit

Ilisarnaatinut nassuiaatit:

... Paasisutissat pigineqanngillat

.. Paasisutissat tatiginanngitsut ilisarinnilersitsisinnaasulluunniit

. Kisitsisitaqarsinnaanngitsut

0 Affaanit mikinerusut

- Nul

* Kisitsisaagallartut imaluunniit missingersuut

Saaffiginniffissaq

Samo Nielsen

snie@stat.gl

Ilinniartitaaneq

Naatsorsueqqissaartarfik

Postboks 1025 · 3900 Nuuk

Tlf.: +299 34 57 70

www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

